

ACT1. Els residus sanitaris

Els residus són productes, matèries o substàncies que es rebutgen perquè ja no es consideren útils. Les societats desenvolupades i l'estat del benestar, amb l'estil de vida que comporta, generen una gran quantitat de residus que constitueix alhora un dels problemes més importants als quals s'enfronta la societat.

També les activitats sanitàries, amb la incorporació del material d'un sol ús i l'increment de tècniques complexes, ha vist incrementat el volum de residus que genera. Qualsevol tipus de material generat per activitats d'atenció a la salut, ja siguin assistencials, preventives i/o d'investigació, es considera residu sanitari a partir del moment en què es rebutja.

A la xarxa sanitària de Catalunya es generen diàriament més de 96 tones de residus hospitalaris, dels quals la meitat són sanitaris.

Els **residus sanitaris** són les substàncies i els objectes generats en centres, serveis i establiments sanitaris de promoció de la salut, d'atenció sanitària i sociosanitària, d'investigació biomèdica i sanitària o de veterinària assistencial dels quals els productors es desprenen o tenen l'obligació de desprendre's.

1. Normativa

A **Europa** la norma base és la Directiva marc 2008/98/CE, de 19 de novembre, de residus i la Llista europea de residus establerta l'any 2000 (versió vigent del 2014).

La normativa espanyola sobre residus es compon per la legislació bàsica de l'Estat i les normes de desenvolupament aprovades per les comunitats autònomes.

La legislació bàsica de l'**Estat espanyol** és:

- Ordre AAA/699/2016, de 9 de maig, per la qual es modifica l'operació R1 de l'annex II de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.
- Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.
- Ordre MAM/304/2002, de 8 de febrer, per la qual es publiquen les operacions de valorització i eliminació de residus i la llista europea de residus.
- Reial decret 833/1988, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei 20/1986 bàsica de residus tòxics i perillosos.

ACTIVITAT 1:

INDICA quin dels següents desenvolupaments legals sobre residus sanitaris correspon a Catalunya:

	Decret 27/1999		Decret 83/1999
	Decret 204/1994		Decret 136/1996

2. Classificació dels residus sanitaris a Catalunya

A Catalunya els residus es classifiquen en funció de la seva perillositat biològica. Els residus sanitaris s'inclouen en aquesta classificació.

- Residus sense risc o inespecífics: on hi ha els residus del grup I i del grup II.
- Residus de risc o específics: on hi ha els residus del grups III i grup IV.

ACTIVITAT 2:

RELACIONA els diferents grups de residus sanitaris amb la seva definició corresponent:

Tipus residus sanitari	Definició
____	Són residus inerts i no especials que no plantegen exigències especials en la seva gestió fora del centre generador, i es consideren residus municipals. Aquests tipus de residus inclouen material de cures, guixos, robes i material d'un sol ús brut amb sang, secrecions i/o excrecions, així com altres residus no englobats dins la categoria dels residus sanitaris de risc.
____	Són els residus especials no inclosos en el grup III i els residus citotòxics, és a dir, els compostos per restes de medicaments citotòxics i tot el material que està en contacte amb ells que presenti propietats cancerígenes, mutagèniques i teratogèniques, com també les restes de substàncies químiques, els medicaments caducats, els olis minerals, els residus de laboratoris radiològics i els residus radioactius, objecte de regulació en altres normes específiques.
____	Són residus municipals que per la seva naturalesa i composició són inerts i no especials i no requereixen exigències especials de gestió ni dins ni fora del centre generador. Aquest tipus de residus inclouen materials com el cartró, paper, material d'oficines i despatxos, cuines, bars, menjadors, tallers, jardineria, i en general els residus que no deriven directament d'una activitat sanitària.
____	Són residus especials que requereixen l'adopció de mesures de prevenció en la recollida, l'emmagatzematge, el transport, el tractament i disposició del rebuig, tant dins com fora del centre generador, atès que poden generar un risc per a la salut laboral i pública. Aquests residus són la sang i hemoderivats en forma líquida, agulles i material punyent i tallant, vacunes vives i atenuades, residus anatòmics (excepte cadàvers i restes humans amb entitat suficient procedents d'avortaments, mutilacions i operacions quirúrgiques), cultius i reserves d'agents infecciosos, residus d'animals d'investigació i/o experimentació inoculats biològicament, i la resta de residus sanitaris infecciosos.

ACTIVITAT 3:

COL·LOCA cada tipus de residu en el grup al qual pertany:

Mascareta utilitzada amb pacient sense malaltia infecciosa	Travesser d'un pacient amb còlera	Envasos buits de medicaments, excepte de citostàtics	Gases tacades de sang de pacient no infeccios	Degotador usat per administració medicació citotòxica
Restes anatòmiques d'entitat	Residus de jardineria	Residus químics líquids	Fulla de bisturí	Caixes cartó buides
Vacunes vives atenuades	Mocador d'un pacient amb tuberculosi	Placa radiogràfica	Bossa buida d'orina	Filtre de diàlisi

Tipus I o residus sanitaris assimilables residus municipals	Tipus II o residus sanitaris no específics	Tipus III o residus sanitaris específics de risc	Tipus IV o residus tipificats en normatives singulars

3. Etiquetatge dels productes sanitaris tipus IV

Les etiquetes han d'incloure:

- Pictogrames de perill
- Identificació del perill
- Dades del proveïdor
- Identificacions de perill (frases H) i consells de prudència (frase P)

ACTIVITAT 4:

RELACIONA cada perill amb el PICTOGRAMA que li correspon:

Toxicitat aguda

Inflamable

Perillós per al
medi ambient

Explosiu

Gas a pressió en
un recipient

Corrosiu

Comburent

Cancerigen,
mutagen i tòxic

Tòxic

4. Gestió dels residus sanitaris

La gestió dels residus és el conjunt d'operacions a les quals se sotmeten els residus. Aquestes operacions inclouen les activitats de manipulació, classificació, recollida, transport, emmagatzematge, valorització i eliminació dels residus.

ACTIVITAT 5:

RELACIONA cada bossa o recipient amb el tipus de residu al qual està destinat:

